

Posudek vedoucího diplomové práce Bc. Lucie Klejchové na téma – Podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody

Diplomantka si zvolila individuální téma, které jí bylo schváleno a které je v posledních letech stále aktuálnější, a to i proto, že se nedaří snížit počet odsouzených ve věznicích v České republice. Při zpracování tématu užila metodu kompilace, ale i komparace a využila také dostatečný rozsah literatury. Seznámila se také s judikaturou, kde se zaměřila především na nálezy Ústavního soudu České republiky, ale i na rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva, což lze již v úvodu tohoto hodnocení nepochybně kladně ocenit. Práce je logicky rozdělena do šesti kapitol, byť úvahy de lege ferenda jsou začleněny do kapitoly, kde je prováděno srovnání s německou úpravou. Ocenit lze úvodem i řadu vlastních názorů diplomantky, které budou jistě předmětem diskuse při ústní obhajobě, stejně jako příklady z praxe, které tvoří přílohu práce.

V první kapitole vymezuje autorka základní pojmy, tedy nepodmíněný trest odnětí svobody, jeho výkon a podmíněné propuštění, když v této části se nedopouští žádných pochybení.

Druhou kapitolu věnuje diplomantka historickému vývoji právní úpravy podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, kdy nejprve zmiňuje zákon č. 117/1852 ř. z. a poté se zabývá vývojem ve 20. století a dále i úpravou od 1.1.2010 včetně významnější novely trestního zákona č. 390/2012 Sb. I tuto část lze tedy hodnotit pozitivně.

Stěžejní kapitolou je třetí část diplomové práce, kde se autorka zabývá právní úpravou de lege lata a podrobně se věnuje (strany 15 – 28) rozboru obligatorních i fakultativních podmínek podmíněného propuštění. Autorka dává v této části prostor na několika místech i vlastním názorům.

Je otázkou, z čeho diplomantka čerpala kromě judikatury Ústavního soudu, když na straně 17 tvrdí, že „je namístě mnoha obecným soudům vytknout, že ... v mnoha případech nahlíží na tyto kázeňské odměny a tresty z hlediska jejich počtu a nikoliv skutečnosti, za co byly uděleny“. Jak se liší a mění praxe věznic při udělování odměn a trestů, autorka neovšvětluje.

Při ústní obhajobě by se mohla diplomantka vyjádřit i k otázce „chování odsouzeného po právní moci rozsudku“ a také k tomu, zda absence doznání k trestné činnosti a projevu sebereflexe je samo o sobě skutečností, která vylučuje podmíněné propuštění z důvodů nesplnění tzv. druhé zákonné podmínky, tj. prokázání polepšení.

Problematické je pak vyjádření autorky, že soud nemůže přičítat k tíži odsouzeného jeho kriminální kariéru. To by měla při ústní obhajobě autorka blíže vysvětlit (strana 20, druhý odstavec), stejně jako to, jak zásadní jsou závěry znalců psychologů u odsouzených za zvláště závažné zločiny (strana 23) a dále vysvětlit souvislost s případným dohledem probačního úředníka. Nepřesvědčivě vyznívá odstavec druhý v části 3.2.1 na straně 25, kde autorka uvádí, že osobní, rodinné a další poměry na straně odsouzeného jsou neomluvitelné....

Celkově ovšem je třeba říci, že tato stěžejní kapitola diplomové práce je zpracována velmi pečlivě a se znalostí problematiky, takže je třeba ji hodnotit pozitivně.

Ve čtvrté kapitole se zabývá diplomantka procesní úpravou, tedy řízením o podmíněném propuštění a v této části jí nelze nic zásadního vytknout. Možná by se mohla diplomantka vyjádřit k tomu, co uvádí v posledním odstavci na straně 37 – druhá věta, a to pro případ, že jde o krátkodobé tresty a platí pravidlo, že podmíněné propuštění je možné po výkonu jedné třetiny trestu. Otázka tedy zní, zda by neměla být provedena v tomto případě nějaká legislativní změna.

Pátá část se týká ukončení podmíněného propuštění a i ta je zpracována na úrovni, která vyplývá ze znalosti dané problematiky.

V šesté kapitole se diplomantka zabývá komparací s úpravou podmíněného propuštění ve Spolkové republice Německo, tuto část lze pozitivně hodnotit a je zpracována vcelku pečlivě.

V úvahách de lege ferenda se autorka zaměřuje na trest domácího vězení, pojem vedení řádného života, potvrzení o zajištění bydlení a zaměstnání a dále na úlohu zájmových sdružení občanů. U domácího vězení by se měla při ústní obhajobě diplomantka vyjádřit k tomu, zda již došlo ke změně při výkonu jeho kontroly. Nepřesvědčivě vyznívá úvaha o zákonném zakotvení pojmu „vedení řádného života“ a představa autorky není nijak konkretizována. Není zřejmé také, z čeho autorka čerpala při tvrzení, že návrhy zájmových sdružení občanů jsou ryze účelové.

V závěru práce provádí autorka shrnutí celé problematiky zadaného tématu a fakticky pokračuje v úvahách de lege ferenda. Ocenit lze názor na smysl novely trestního zákoníku č. 390/2012 Sb. a lze souhlasit i s tím, co autorka uvádí na straně 51 (odstavce 1 – 3). Nepodložené ovšem je tvrzení, že „zákonná úprava podmíněného propuštění není ucelená“. To, zda je rozhodnutí Ústavního soudu sp.zn. II. ÚS 482/18 průlomové, je rovněž otázkou diskutabilní.

Celkově lze diplomovou práci hodnotit kladně, a to s odkazem na to, co je uvedeno k jednotlivým kapitolám shora. Pokud se diplomantka dobře vypořádá s problémy a otázkami naznačenými v předchozích částech tohoto hodnocení, lze uvažovat o známce velmi dobře.

V Plzni dne 2. května 2019

JUDr. Eduard Wipplinger

